

2008
YILI

MALİ BİLGİ EDİNME BİRİMİ FAALİYET RAPORU

2008 YILI

FAALİYET RAPORU

2008 YILI

I - MALİ BİLGİ EDİNME BİRİMİ HAKKINDA GENEL BİLGİLER

A-MİSYON VE VİZYON

MİSYON:

Aklama suçunun önlenmesi ve tespitine yönelik olarak; politika oluşturulması ve düzenleme yapılmasına katkıda bulunmak, hızlı ve güvenilir bir şekilde bilgi toplamak ve analiz etmek, araştırma ve değerlendirme yapmak, elde edilen bilgileri ve sonuçları Suç Gelirlerinin Aklanmasının Önlenmesi Kurulu'na ve ilgili makamlara iletmektir.

VİZYON

Suç gelirlerinin aklanmasıyla etkili bir şekilde mücadele ederek etkin bir ekonomi ve temiz bir toplum oluşmasına katkıda bulunmaktır.

B- GÖREV YETKİ VE SORUMLULUKLAR

4/2008 sayılı Suç Gelirlerinin Aklanmasının Önlenmesi Yasası'nın yürürlüğe girmesi ile birlikte Yasa'nın Para Kambiyo ve İnkışaf Sandığı İşleri Dairesi'ne verdiği görev ve yetkiler Mali Bilgi Edinme Birimi aracılığı ile yürütülmeye başlanmıştır. Birimin görev ve yetkileri 29 Ocak 2008 tarih ve 20 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 4/2008 sayılı Suç Gelirlerinin Aklanmasının Önlenmesi Yasası ile düzenlenmiştir.

Birimin görev ve yetkileri:

- Birim suç gelirlerinin aklanmasının ve terörizmin finansmanının önlenmesine yönelik çalışmalar yapar ve bu konuda alınması gerekli her türlü önlemi alır.
- Suç gelirlerinin aklanmasına ve terörizme finansman sağlanmasına ilişkin olabilecek işlemlerle ilgili her türlü bilgi ve belgeyi yükümlülerden, tüm kamu kurum ve kuruluşları ile gerçek ve/veya tüzel kişilerden talep eder.
- Suç gelirlerinin aklanması suçu ile terörizmin finansmanı suçunun işlenip işlenmediği konusunda inceleme yapar ve gerek duyulduğunda ilgili birimlerin kendi görev alanlarında inceleme ve araştırma yapmalarını talebinde bulunur.

- İnceleme sonucunda suçun işlendiğine dair ciddi emareler olduğunun saptanması halinde konuyu Kurula bildirir.
- Yükümlülerden nakdi para limitini aşan nakit işlem bildirimlerini alır. (€ 10,000.- aşan nakit işlemler veri tabanına işlenir.)
- Birim ayrıca suç gelirlerinin aklanmasının ve terörizmin finansmanının önlenmesi mücadelesi kapsamındaki mevzuat düzenlemelerinin yapılmasına katkı sağlar ve görüş bildirir.
- Suç gelirlerini aklamayla mücadelede yükümlü olan kuruluşların farkındalığını artırmak amacıyla eğitim seminerleri düzenler ve uzman kuruluşlar tarafından eğitim seminerlerinin yapılmasını planlar.
- Diğer ilgili birimlerle koordinasyonu sağlar.
- Suç gelirlerini aklamayla mücadelede diğer ülkelerle işbirliği sağlar.
- İstatistikler oluşturur (yasa uygulamaları ve şüpheli işlem bildirimlerine ilişkin olarak)

II- FAALİYETLERE İLİŞKİN BİLGİ VE DEĞERLENDİRMELER

A. Mevzuat ve Uygulamada Yapılan Düzenlemeler, Yayınlar ve Dış İlişkiler

1.1.Mevzuat ve Uygulamada Yapılan Düzenlemeler

- 55/1999 sayılı Karaparanın Aklanmasının Önlenmesi Yasası'nı yürürlükten kaldıran 4/2008 sayılı Suç Gelirlerinin Aklanmasının Önlenmesi Yasası. 29.01.2008 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Bunu takiben, Yasa uygulamasının daha etkili olması amacıyla ikincil mevzuat çalışmaları tamamlanmış ve 4 adet Tebliğ yürürlüğe girmiştir. Bunlar;
 - Nakdi Para Limitini Aşan Nakit İşlemlerin Bildirim Usul ve Esasları Tebliği (20.05.2008)
 - Uyum Görevlileri ile ilgili Usul ve Esaslar Tebliği (20.05.2008)
 - Müşterinin Tanınması ve Kimlik Tespit Yükümlülüğü Usul ve Esasları Tebliği (09.06.2008)
 - Şüpheli İşlem Kriterleri ile Şüpheli İşlem Bildirim Usul ve Esasları Tebliği (09.06.2008)

- Suç Gelirlerinin Aklanmasının Önlenmesi Yasasında yükümlü grubu içerisinde sayılan offshore bankaların çalışma usul ve esaslarını düzenleyen yeni mevzuatların yasallaşma sürecinde suç gelirlerinin aklanmasının önlenmesi kurallarının dahil edilmesi yönünde katkılar sağlanmıştır.
 - Offshore Bankaların çalışma, usul ve esaslarını düzenleyen 41/2008 Uluslararası Bankacılık Birimleri Yasası 5 Ağustos, 2008'de Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.
- Suç Gelirlerinin Aklanmasının Önlenmesi Yasası'nın etkili bir şekilde uygulamasının sağlanabilmesi amacıyla Yasa'nın getirdiği yükümlülükler ve mücadelede işbirliğinin önemi hususlarında yükümlü grubu temsilcileri ile bilgilendirme toplantıları yapılarak konu ile ilgili sektörlerin sorunları ve sıkıntıları hususunda bilgi alış verişinde bulunulmuştur.

1.2.Yayımlar

- Yükümlülerin karapara aklama ve terörizmin finansmanı ile mücadele konusunda bilincini artırmak amacıyla
 - tanıtım broşürleri hazırlanmış ve
 - Dairenin internet sayfası güncelleştirilerek yürürlüğe giren mevzuat ve konu ile ilgili dökümanlar yayımlanmaya başlanmıştır. (www.kktcparakambiyo.net)
- Kamuoyunun konuya olan duyarlılığını ve bilincini artırmak amacıyla KKTC Maliye Bakanlığı tarafından belirli dönemlerde suç gelirleri ile mücadele hakkında veya ilgili mevzuat değişiklikleri hakkında basın açıklamaları ile halkı bilinçlendirme çalışmaları yapılmış ve bu çalışmalar devam etmektedir.

1.3 Dış İlişkiler

- MASAK'la yakın işbirliği ile sürdürülen çalışmalar yanında Avrupa Komisyonu, İngiliz Yüksek Komiserliği ve ABD Büyükelçiliği yetkilileri ile de teknik yardım ve eğitim konularında çalışmalarda bulunmaktadır.
- Avrupa Birliği Muktesabatına Uyum Programı çerçevesinde FASIL 4 – SERMAYENİN SERBEST DOLAŞIMI ana başlığının, alt başlığı olan Karaparanın Aklanmasının Önlenmesi ile ilgili strateji belgesi hazırlanmış ve uyum sürecindeki öncelikler listesi belirlenerek bir çalışma programı hazırlanmıştır.
- Ülkemizle ilgili Şubat 2008 tarihli Mali Eylem Görev Gücü - FATF Genel Kurulu'nda alınan karar ile ilgili olarak AB uzmanlarının teknik desteği ile

Haziran 2008 FATF Genel Kurulu'na "Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti FATF'a Uyum Eylem Planı" hazırlanarak sunulmuştur.

- **ICC ÜYELİK**

ICC üyeliğimiz 1 Kasım, 2008 tarihinde başlamış olup ICC Extranet üyeliğimiz ise 2 Aralık, 2008 tarihinde başlamıştır. Üyelik süresi 1 yıldır.

B- EĞİTİM VE TEKNİK DONANIM

2.1. Eğitim

- Yükümlü gruplarının konuya olan farkındalığını artırmak ve yasa uygulayıcıların Yasanın kurallarını etkin uygulamalarını sağlamak amacıyla 2007 yılından itibaren başlatılan eğitim çalışmalarına 2008 yılı içerisinde de devam edilmiştir.
- Suç Gelirleri ile mücadelede yükümlü grupları ile bunların düzenleyici ve denetleyicilerinin farkındalığını artırmak amacıyla uluslararası uzmanlardan ihtiyaç duyulan eğitim ve danışmanlık konuları için 2009 yılında yapılması öngörülen çalışmalar hakkında bir çalışma programı (Working Plan) hazırlanmıştır.

2.2. IT sistemi

- Veri bankasının daha etkin çalışmasının sağlanması amacıyla hazırlanan IT sistemine son şekli verilmiş ve alınacak olan teknik donanım sonrasında deneme çalışmalarının 2009 yılı içerisinde başlaması planlanmaktadır. Teknik donanımın alımı ile ilgili çalışmalar ihale aşamasına gelmiş ve ihale USAID tarafından finanse edilecektir.

III- MALİ BİLGİ EDİNME FAALİYETLERİ

1. Nakdi Para Limitini Aşan Nakit İşlem Bildirimleri

4/2008 sayılı Yasa ve Yasa tahtında yayımlanan Nakdi Para Limitini Aşan Nakit İşlem Bildirimleri Usul ve Esasları Tebliği'ne istinaden nakdi para limitini aşan nakit işlemleri gösteren listeler işlemin yapıldığı ayı izleyen ayın 15'nci gününe kadar Daireye bildirilmekte ve bu bilgiler kullanılmakta olan veri bankasında kayıt altına alınmaktadır.

2. Şüpheli İşlem Bildirimleri

2000-2008 yılları arasında Daire'ye yapılan şüpheli işlem bildirim (ŞİB) sayısı yıldan yıla artmış olmakla beraber esas artış eğitim ve farkındalık yaratmak amacıyla sürdürülen çalışmaların bir sonucu olarak 2007 yılından itibaren görülmeye başlanmıştır. Şüpheli İşlem Bildirimlerine ilaveten resmi yetkililer ve yasa uygulayıcıların gönderdiği bildirimler ihbar olarak değerlendirmeye alınmaktadır.

Şüpheli İşlem Bildirimlerinin artışlarına paralel olarak gönderilen ek şüpheli işlem bildirim ŞİB sayıları da yıllar itibarıyla artış göstermiştir. Gönderilen bildirimleri destekleyerek işlemlerle ilgili gelişmeleri takip etmeye olanak sağlayan ek bildirimlerin sayılarındaki artış Birimin değerlendirmelerinin ve araştırmalarının daha kaliteli bir şekilde yürütülmesini sağlamaktadır.

Tüm bu çalışmalarda memnuniyet verici olan başka bir olgu ise bildirimlerin sayılarında meydana gelen artışın yanında bildirim kalitesinde de bir artışın oluşmasıdır. Yani artış sadece nicel olarak meydana gelmemiş nitelik olarak da gerçekleşmiştir.

3. Alınan İhbar ve Bildirimlerle İlgili Çalışmalar

Birim tarafından alınan tüm ihbar ve bildirimler kayda alındıktan sonra öncelikle ön değerlendirmeye tabi tutulmaktadır. İhtiyaca göre iç ve dış kaynaklardan alınan bilgilere göre yapılan değerlendirmeler gözden geçirilerek güncelleştirilmekte ve yapılan değerlendirmeler sonucunda hazırlanan Değerlendirme Raporları Kurul'a sunulmaktadır.

Birim tarafından hazırlanan değerlendirme neticesinde ciddi bulgu ve emareler içerdiği tespit edilen ŞİB ve ihbarlar Suç Gelirlerinin Aklanmasının Önlenmesi Kurulu'na aktarılmaktadır. Kurul tarafından değerlendirilen bildirimler durumlarına göre;

- i. yasal işlem başlatılması için KKTC Başsavcılığına aktarılanlar,
- ii. takip edilmesi yönünde karar üretilenler ve
- iii. yeni gelişme olması halinde yeniden gündeme getirilmesi için durgun dosya kategorisine alınanlar olarak sınıflandırılmaktadır..

4.Düzenlenen Eğitimlerle ilgili Bilgiler

Birim mali bilgileri toplayıp değerlendirerek yasa uygulayıcılarına aktarma görevi yanında suç gelirlerini aklamayla mücadelede yükümlü olan kuruluşların farkındalığını artırmak ve hem bildirim sayısını artırmak hem de bildirimlerde kaliteyi sağlamak amacıyla eğitim seminerlerinin düzenlenmesi görevini de yürütmektedir.

Yükümlü gruplarının konuya olan farkındalığını artırmak ve yasa uygulayıcıların Yasanın kurallarını etkin uygulamalarını sağlamak amacıyla 2007 yılından itibaren eğitim çalışmalarına ayrı bir önem verilmiş ve çeşitli kaynaklardan sağlanan uzmanların teknik desteği ile birçok eğitim faaliyeti yapılmıştır. Eğitim faaliyetlerinin bir kısmı yükümlü gruplarına yönelik olarak düzenlenirken, bir kısmı ise düzenleyici ve denetleyici olan yasa uygulayıcılarına yönelik olarak düzenlenmiştir. Bazı eğitim çalışmaları ise iki gruba ortak olarak düzenlenmiştir.

IV. SONUÇ

Yasal alt yapının geliştirilmesi ve yoğun eğitim faaliyetleri ile farkındalık yaratma çabaları sonucunda ülkemizin suç gelirlerinin aklanması ile mücadele konusunda dış ülkeler karşısında itibarı artırmış olması yanında ülke içerisinde yaratılan farkındalık neticesinde gün geçtikçe artan bir sayıda şüpheli işlem bildirimleri alınmaya başlanmıştır.

İlerleyen günlerde belirlenen çalışma planları doğrultusunda farkındalık yaratma ve bilinç artırma çabalarına devam edilmesi hedeflenmektedir. Çünkü unutulmamalıdır ki suç gelirleri ile mücadele tüm ülkeleri ilgilendiren ve birlikte işbirliği yapılarak çözümlenebilecek bir sorundur. Günümüzde küreselleşen dünya ve gelişen teknoloji sayesinde hiç bir ülke bu sorun ile tek başına mücadele edebilme yeteneğine sahip değildir. Uluslararası işbirliğine ihtiyaç duymaktadır.